

KF Legal

© Creative Commons

Novinky energetické legislativy

říjen 2023

Oblasti energetiky a podpory obnovitelných zdrojů energie se v KF Legal věnujeme dlouhodobě a s vysokou mírou odbornosti. Uvědomujeme si, že legislativní změny mohou mít pro Vás zásadní význam, a proto Vám přinášíme přehled těch nejzásadnějších změn z posledního měsíce.

Novinky energetické legislativy za říjen 2023 se týkají zejména:

- ❖ nové tarifní struktury v elektroenergetice a změn Pravidel trhu s elektřinou;
- ❖ nové evropské koncepce trhu s elektřinou;
- ❖ energetické účinnosti; a
- ❖ podílu obnovitelných zdrojů energie.

Judikatura zmiňovaná v tomto přehledu řeší právní otázky spojené s:

- ❖ povinností stanovit výši záloh přiměřeně očekávané spotřebě.

Komentované předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (přepracované znění) (Text s významem pro EHP) [„Směrnice o energetické účinnosti“]

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2023/2413, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a nařízení (ES) č. 1308/2009 směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a o zrušení směrnice Rady (EU) 2015/652 [„Směrnice 2023/2413“]

Návrh nové tarifní struktury prošel veřejným konzultačním procesem a mezirezortním připomínkovým řízením

Vypořádáním připomínek ERÚ dokončil konzultační proces k nové tarifní struktuře v elektroenergetice. Návrh, který byl představen v červnu a který se v první fázi týká účastníků trhu na hladinách VVN a VN, cílí na vyšší efektivitu využití soustavy. Hlavní navrhovanou změnou je i nadále zrušení ceny za rezervovanou kapacitu a ceny za překročení rezervované kapacity, a její nahrazení cenou za rezervovaný příkon a cenou za maximální odebraný výkon. Se všemi připomínkami a jejich vypořádáním je možné se seznámit na internetových stránkách ERÚ: <https://www.eru.cz/narvh-koncepce-efektivniho-vyuzivani-siti>.

V říjnu rovněž proběhlo mezirezortní připomínkové řízení ve vztahu k souvisejícímu návrhu novely vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou. Připomínky jednotlivých připomínkových míst jsou dostupné v databázi VeKLEP: <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORNCWBAWG8X/>.

ERÚ následně v závěru října (30.10.2023) zahájil veřejný konzultační proces jak k novým cenovým rozhodnutím, tak i ke zmíněné novele Pravidel trhu s elektřinou.

Tato novela se nevěnuje pouze změně tarifní struktury, ale dále zejména:

- (i) harmonizuje systém zúčtování odchylek, kdy změna spočívá v přechodu na jednotné stanovení zúčtovací ceny odchylky v záporném i kladném směru; interval zúčtování odchylek se přitom mění k 1. červenci 2024 na 15 minut;
- (ii) implementuje měření s pokročilými funkcemi měření a zpracování dat, tzv. AMM (automated metering management) a s tím související změny, a
- (iii) zavádí povinné oddělení „výrobního EANu“ a „spotřebního EANu“ u všech výroben, včetně těch, které jsou vnořeny do odběrných míst zákazníků podle § 28 odst. 5 energetického zákona.

Poslední z uvedených změn vychází ze základního pravidla, kdy provozovatel distribuční soustavy vždy přidělí (automaticky a bez žádosti, jako tomu je doposud) výrobní EAN a registruje u operátora trhu předávací místo výroby bez ohledu na hodnotu rezervovaného výkonu a způsob připojení výroby k distribuční soustavě. Účinnost této změny je navržena k datu 1. ledna 2025. Je rovněž navrženo přechodné ustanovení, které zajistí rozdělení stávajících identifikačních číselných kódů odběrných míst zákazníků, do nichž je připojena výroba elektřiny podle § 28 odst. 5 energetického zákona, na „výrobní EAN“ a „spotřební EAN“; konečný termín pro provedení změny registrace je navržen do 30. června 2025. K datu 1. července 2025 tedy mají být stávající i nové výroby registrovány v systému OTE jednotným způsobem.

Samotné návrhy cenových rozhodnutí, předložené do veřejného konzultačního procesu, ještě odrážejí současnou platnou právní úpravu, počítají tedy s hrazením ceny za rezervovanou kapacitu.

Připomínky k navrženým předpisům je možné podávat do 14. listopadu 2023; pravidla veřejného konzultačního procesu a kompletní návrhy předpisů jsou dostupné na internetových stránkách ERÚ: <https://www.eru.cz/navrh-y-cenovy-ch-rozhodnuti-pro-elektroenergetiku-pro-rok-2024>.

Návrh nové koncepce trhu s elektřinou

Rada Evropské unie informovala o dosažení dohody týkající principů nové koncepce trhu s elektřinou.

Zásadní je shoda členských států na mechanismu podpory výstavby nových nízkoemisních zdrojů prostřednictvím tzv. contracts for difference (CFD), tedy dlouhodobých smluv mezi investorem-výrobcem a státem zajišťujících minimální výnosnost investice (tj. podporu výrobce v době nízkých tržních cen) a zároveň stanovujících maximální tržby (tj. povinnost odvodů v době vysokých tržních cen). Případné výnosy z těchto smluv by měly členské státy použít ve prospěch zákazníků, ať už formou přímé finanční podpory nebo investicemi do projektů vedoucích ke snížení nákladů na elektřinu.

Plné znění návrhu v originále je dostupné z:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14339-2023-INIT/en/pdf>.

Směrnice o energetické účinnosti

V říjnu 2023 vstoupila v platnost Směrnice o energetické účinnosti. Ta mimo jiné stanovuje cíle a závazky pro snižování spotřeby energie a zvyšování energetické účinnosti, klade důraz na úspory ve státní správě a zavádí sledování účinnosti datových center.

Směrnice klade velký důraz na princip „energetické účinnosti v první řadě“. Komise rovněž vydala doporučení členským státům, které vychází z požadavků stanovených touto směrnicí, a vyzývá k přijetí konkrétních opatření v souvislosti s uplatňováním této zásady. V plném rozsahu má být Směrnice o energetické účinnosti implementována do října 2025; v České republice bude transponována zejména do zákona č. 406/2000, o hospodaření energií.

Navýšení unijního cíle v oblasti obnovitelných zdrojů energie

Dne 18. října 2023 byla přijata Směrnice 2023/2413, která navyšuje cíle Evropské unie stran podílu obnovitelných zdrojů energie.

Současná směrnice je právně závazná od června 2021 a stanovuje celounijní cíl pro rok 2030 na 32% podíl energie z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie v EU. Aktuálně přijatá směrnice tyto cíle modifikuje: do roku 2030 má být podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě v EU na úrovni 42,5 %.

Členské státy jsou povinny nové cíle dle Směrnice 2023/2413 do národních legislativ promítnout do května 2025. Text Směrnice 2023/2413 je dostupný z https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302413.

Zrušení podpory pro sektor teplárenství

Na jednání dne 11. října 2023 vláda České republiky zrušila dotační program, který měl sloužit pro kompenzaci vysokých cen pro zákazníky tepláren. Dotační program v objemu 17 miliard Kč byl původně schválen v loňském roce. Jeho zrušení je odůvodňováno pomalým schvalováním ze strany EU. Zamýšlená dotace tedy nebude vyplácena a zákazníci tepláren si nebudou moci kompenzaci cen tepelné energie nárokovat.

Pokuta za nepřiměřenou výši záloh

Podle § 11 odst. 6 energetického zákona je držitel licence na výrobu elektřiny, obchod s elektřinou, výrobu plynu nebo obchod s plynem nebo dodavatel tepelné energie stanoví zálohové platby na dodávku elektřiny, plynu nebo tepelné energie nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím zúčtovacím období.

V říjnu 2023 bylo publikováno rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 11. září 2023, č. j. 06004-11/2023-ERU, kterým ERÚ uložil obchodníkovi

s elektřinou trest právě za porušení povinnosti stanovit zálohové platby nejvýše tak, aby odpovídaly důvodně očekávané spotřebě elektřiny.

Obchodník s elektřinou se v posuzovaném případě provinil tím, že zálohy stanovil ve výši více než dvojnásobné oproti zákonnému limitu.

za Advokátní kancelář KF Legal

Mgr. et Mgr. Jan Kořán

Mgr. et Mgr. Tomáš Martinec

Mgr. Daniel Hladílek

Ačkoliv přípravě tohoto legislativního přehledu věnujeme maximální úsilí, je nutné mít na zřeteli, že se i s ohledem na jeho rozsah a jeho informativní charakter nejedná o přehled úplný a vyčerpávající a Advokátní kancelář KF Legal, s.r.o. („KFL“) nenese odpovědnost za jeho úplnost a přesnost. Předmětný přehled nepředstavuje právní službu poskytovanou podle zákona o advokacii (č. 85/1996 Sb.) ani odbornou informaci nebo radu poskytovanou ze strany KFL podle § 2950 občanského zákoníku. Pokud máte k obsahu přehledu připomínky nebo jste v něm našli nepřesnosti či chybu, budeme rádi, pokud se na nás obrátíte.